नन्वनेन विचारेणालं यथानुभूतं निवेद्यतां तत्राह ॥ विनष्टेति ॥ अस्य क्वचिद्वर्तत इतिशेषः ॥ णशअदर्शन इतिधात्वनुसाराददृष्टासती क्वचिदस्तीति वक्तुमशक्यमक्षमं ॥ सर्वतोन्विष्टत्वात् ॥ प्रनष्टा प्रगतं नष्टमदर्शनं यस्याः सादृष्टेत्यर्थः॥एतदपि न वक्तुं क्षमं स्वयमदृष्टत्वात्॥एवं मृतेत्यपि वक्तुं न शक्यं तत्साधकदृढतरप्रमाणाभावात् ॥ तस्माद्राम स्याये किमपिवक्तुं नशक्यं दृश्यदेशे मायया ऽदर्शनंविनाशः अदृश्यदेशे ऽवस्थापनं प्रणाशइतितुतीर्थः ॥ १५ ॥ तदेव स्पष्टयंति ॥ निवेद्यमानेइति॥नदृष्टेति ॥ निवेद्यमाने दोषोवक्ष्यमाणरामप्राणत्यागरूपः ॥ अनिवेदने स्वामिवचनानुरूपोदोषः ॥ तस्मान्निवेदनानिवेदनरूपमुभयमपि विषमं ॥ दुरनुष्ठेयं प्रतिभाति ॥ १६ ॥ एतदनंतरं कविवा

विनष्टावाप्रनष्टावामृतावाजनकात्मजा॥रामस्यप्रियभार्यस्यननिवेदयितुंक्षमं ॥१५॥ निवेद्यमानेदोषःस्याद्दोषःस्यादनिवेदने॥ कथंनुखलुकर्तव्यंविषमंप्रतिभातिमे ॥ १६॥ अस्मिन्नेवंगतेकार्येप्राप्तकालंक्षमंचकिं ॥ भवेदितिमतिंभूयोहनुमान्प्रविचारयन् ॥ ॥ १७॥ यदिसीतामदृष्ट्वाहंवानरेंद्रपुरीमितः॥गमिष्यामिततःकोमेपुरुषार्थोभविष्यति ॥ १८॥ ममेदंलंघनंव्यर्थंसागरस्यभविष्य ति॥ प्रवेशश्चैवलंकायाराक्षसानांचदर्शनं॥ १९॥ किंवावक्ष्यतिसुग्रीवोहरयोवापिसंगताः॥ किष्किंधामनुसंप्राप्तंतौवादशरथात्म जौ॥२०॥गत्वातुयदिकाकुत्स्थंवक्ष्यामिपरुषंवचः॥नदृष्टेतिमयासीताततस्त्यक्ष्यतिजीवितं॥२१॥परुषंदारुणंतीक्ष्णंक्रूरमिंद्रियता पनं॥सीतानिमित्तंदुर्वाक्यंश्रुत्वासनभविष्यति ॥२२॥ तंतुकृच्छ्रगतंदृष्ट्वापंचत्वगतमानसं॥भृशानुरक्तमेधावीनभविष्यतिलक्ष्म णः॥ २३॥ विनष्टौभ्रातरौश्रुत्वाभरतोपिमरिष्यति॥ भरतंचमृतंदृष्ट्वाशत्रुघ्नोनभविष्यति॥ २४॥

क्यमस्मिन्निति ॥ कार्ये एवंगतेसति दुर्निरूपे सतीत्यर्थः ॥ प्राप्तकालं कालोचितं किंक्षमं किंवक्तुं युक्तं भवेदिति भूयोमतिं तद्विषयं पक्षं विचारयन्नभूत् इतिशेषः ॥ १७ ॥ विचारमेव प्रपंचयति ॥ यदीति ॥ कोमवि ष्यति न कोपीत्यर्थः ॥१८॥१९॥ वक्ष्यति असाध्येव वक्ष्यतीत्यर्थः॥२०॥ न दृष्टेत्यप्रियं यदि वक्ष्यामि ॥ ततस्तच्छ्रवणानंतरं॥२१॥परुषं कर्णकठोरं अतएवदारुणंभयं करं तिक्ष्णमसह्यं क्रूरमुग्रं इंद्रियाणां तापनं संतापकं सीतानिमित्तं सीताविषयं ॥ सरामः ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥